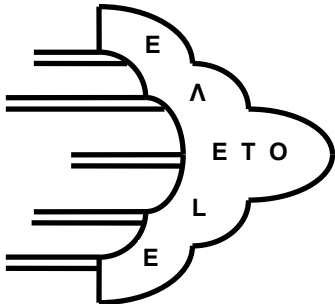

Κωδικός: 3650

ΟΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ (ΕΛΕΤΟ)
Hellenic Society for 988 Terminology (ELETO)

ΓΡΑΦΕΙΑ:

Αρτέμιδος 6 & Επιδάουρου, 15125 ΜΑΡΟΥΣΙ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ:

Αρτέμιδος 6 & Επιδάουρου, 15125 ΜΑΡΟΥΣΙ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ:

Τηλ.: 210 8662069, 6974321009, 6974754302

Τηλεομ.: 210 8068299, 210 8662069

Ηλ-Ταχ.: valeonti@otenet.gr

Ιστότοπος: <http://www.eleto.gr/>

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΛΕΤΟ:

Μελέτη, εκπόνηση, ... και με οποιοδήποτε τρόπο ανάπτυξη της Ελληνικής Ορολογίας... Συμβολή στην ανάπτυξη της Ελληνικής Γλώσσας και προώθηση του ρόλου της στη διεθνή Ορολογία...

(Από το Καταστατικό)

Αρ.87 Νοέμβριος - Δεκέμβριος 2007

ISSN 1106-1073

Τιμή: 3 λεπτά

6^ο Συνέδριο

«Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία»
(1-3 Νοεμβρίου 2007)

– Απολογιστική επισκόπηση με 15 ερωτήσεις –

(Συνέχεια από το προηγούμενο φύλλο)

ΕΡΩΤΗΣΗ 10

Τι καλύπτει η θεματική ενότητα «Ορολογικοί πόροι», στην οποία εντάχθηκαν τρεις από τις ανακοινώσεις του Συνεδρίου;

Απάντηση

Η ενότητα αυτή καλύπτει «προϊόντα» που απευθύνονται είτε στους ειδικούς της Ορολογίας και των γλωσσικών πεδίων γενικότερα (π.χ. «εργαλεία» όπως διάφορες πληροφορικές εφαρμογές που εξυπηρετούν ή διευκολύνουν την ορολογική εργασία), είτε στους ειδικούς των άλλων θεματικών πεδίων, στους μεταφραστές, στους συντάκτες τεχνικών κειμένων και γενικότερα στο ευρύ κοινό (ορολογικά λεξικά, γλωσσάρια, βάσεις ορολογικών δεδομένων κτλ.). Οι δύο πρώτες από τις ανακοινώσεις αυτής της θεματικής ενότητας ανήκουν στην πρώτη κατηγορία, ενώ η τρίτη στη δεύτερη. Συγκεκριμένα:

- Τα σώματα κειμένων: Ένα εργαλείο για τα παραδείγματα εξειδικευμένων λέξεων. Στην ανακοίνωση επισημάνθηκε ότι τα σώματα κειμένων διαθέτουν μεγάλη ποικιλία παραδειγμάτων για λέξεις με υψηλό βαθμό εξειδίκευσης, σε αντίθεση με τα λεξικά που δεν παραθέτουν τέτοια παραδείγματα για τα οποία τονίστηκε η ανάγκη να συμπεριλαμβάνουν δίπλα στον ορισμό μιας έννοιας ένα αξιόπιστο παράδειγμα... [Ερευνήτρια: Βασιλική Παλασάκη].
- Συγκέντρωση και ανάλυση παράλληλων σωμάτων κειμένων κατά την εξαγωγή ορολογίας, για σκοπούς διδασκαλίας της μετάφρασης. Το ενδιαφέρον αυτής της ανακοίνωσης εστιασθηκε στη σύνταξη και την ανάλυση ενός σώματος παράλληλων εκλαϊκευμένων επιστημονικών κειμένων και των μεταφράσεών τους στα ελληνικά με σκοπό τον εφοδιασμό καθηγητών και φοιτητών με μια «εύχρηστη μέθοδο εξαγωγής ορολογίας από σώματα κειμένων». [Ερευνήτρια: Μαρία Ματσώρα].
- Κατασκευή ηλεκτρονικού λεξικού οικονομικής-χρηματοπιστωτικής ορολογίας – Γενικές παρατηρήσεις. Στην ανακοίνωση γίνεται περιγραφή των γλωσσικών μονάδων που έχουν συλλεγεί για τη σύνταξη του εν λόγω λεξικού, για τη δημιουργία του οποίου χρησιμοποιήθηκαν τα προγράμματα κωδικοποίησης και αυτόματης κλίσης που έχουν χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή των γενικών ηλεκτρονικών λεξικών της Νέας Ελληνικής από το Α.Π.Θ. σε συνεργασία με το Institut Gaspard-Monge του Πανεπιστημίου της Marne-la-Vallée. [Ερευνήτρια: Τζιάφα Ελένη].

ΕΡΩΤΗΣΗ 11

Η «Τυποποίηση Ορολογίας» – ως θεματική ενότητα – τι αντικείμενο έχει;

Με τις πιο θερμές ευχές για το 2008, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΛΕΤΟ

προσκαλεί τα μέλη και τους φίλους της στην καθιερωμένη κοπή της πίτας

στις 6 Φεβρουαρίου 2008, ώρα 20:00, στο κέντρο ΚΑΤΣΑΡΙΝΑ, Λ. Κηφισίας 311 και Παναγή Τσαλδάρη, Κηφισιά, τηλ. 210-6254072

Τιμή συμμετοχής 30 ευρώ το άτομο.

Δηλώσεις συμμετοχής: τηλ. 6974321009, 6944421417

Ηλ-ταχ. valeonti@otenet.gr

Απάντηση

Οι ειδικές έννοιες ενός θεματικού πεδίου κατασημαίνονται (παριστάνονται / αντιπροσωπεύονται / αποδίδονται) με αντίστοιχους ειδικούς όρους. Ιδανικό θα ήταν για κάθε έννοια να υπάρχει μόνο ένας όρος και για κάθε όρο να υπάρχει μία μόνο έννοια. Αυτό στην πράξη δεν συμβαίνει. Πολλές φορές υπάρχουν δύο ή και περισσότεροι όροι για την ίδια έννοια (συνώνυμα). Επίσης, πολλές φορές υπάρχουν δύο ή και περισσότερες έννοιες που κατασημαίνονται με τον ίδιο όρο (ομώνυμα). Η τυποποίηση της ορολογίας έχει στόχο την καθιέρωση προτιμώμενων όρων και την ελαχιστοποίηση τόσο των συνωνύμων όσο και των ομώνυμων, μέσω της συνεργασίας και κοινής συμφωνίας των ειδικών του θεματικού πεδίου ή και άλλων θεματικών πεδίων όταν πρόκειται για διαθεματικές έννοιες και όρους.

Στο 6^ο Συνέδριο, για αυτήν τη θεματική ενότητα, παρουσιάστηκαν δύο ανακοινώσεις:

- Ορολογία διαχείρισης κινδύνων έργων. Στόχος της ανακοίνωσης ήταν η καταγραφή και μελέτη ενός συνόλου όρων που έχουν προταθεί στην ελληνική βιβλιογραφία για τη διαχείριση κινδύνων έργων και η ανάπτυξη συγκεκριμένης πρότασης για την υιοθέτηση εναρμονισμένων αποδόσεων. [Ερευνήτης: Κωνσταντίνος Κηρυτόπουλος].
- Το Ευρωπαϊκό Πρότυπο μετάφρασης EN 15038 και η ορολογία του – Καθρέφτης έλλειψης επαγγελματισμού. Η ανακοίνωση, μέσω της μελέτης των όρων του θεματικού πεδίου της Μετάφρασης που χρησιμοποιούνται στο Ευρωπαϊκό Πρότυπο EN 15038 το οποίο υιοθετήθηκε το 2006 από 29 ευρωπαϊκές χώρες, επισημαίνει ότι η ορολογία της μετάφρασης που χρησιμοποιούν οι ίδιοι οι μεταφραστές είναι το μεγαλύτερο εμπόδιο για την εξέλιξη της μετάφρασης σε πραγματικό επάγγελμα, σύμφωνα και με έναν από τους στόχους του EN 15038». [Ερευνήτης: Jürgen F. Schopp].

→→→

OROGRAMMA No 87, November - December 2007,
ISSN 1106-1073

Bimonthly edition of

Hellenic Society for Terminology (ELETO)

Epidavrou & Artemidos 6, GR-15125 MAROUSI GREECE

ΕΡΩΤΗΣΗ 12

Η σπουδαιότητα της θεματικής ενότητας «Ορολογία και Μετάφραση» είναι εμφανής, ο καθένας αντιλαμβάνεται τη χρησιμότητα των όρων σε ένα μεταφραστικό Έτσι δεν είναι;

Απάντηση

Ναι. Η μετάφραση, από τη γλώσσα πηγής στη γλώσσα στόχου, ενός ειδικού κειμένου οποιουδήποτε θεματικού πεδίου, είναι αδύνατη χωρίς τη μελέτη των **όρων της γλώσσας πηγής** που αποδίδουν τις **ειδικές έννοιες** του πεδίου οι οποίες περιλαμβάνονται στο πρωτότυπο κείμενο.

Η ανάγκη της γνώσης και χρήσης των **ισοδύναμων όρων της γλώσσας στόχου** στο μετάφρασμα είναι απόλυτη. Ο μεταφραστικός πρέπεις, καταρχάς, να διακρίνει ποιοι είναι αυτοί οι όροι. Στη συνέχεια, πρέπει να κατανοήσει τις **έννοιες** που οι όροι αυτοί κατασημαίνουν και να βρει τους **όρους της γλώσσας στόχου** με τους οποίους οι έννοιες αυτές κατασημαίνονται. Αυτό, αν ο ίδιος δεν είναι ειδικός του θεματικού πεδίου, μόνο από ειδικά ορολογικά βοηθήματα (βάσεις όρων, ορολογικά λεξικά έντυπα ή ηλεκτρονικά, τοπικά ή δικτυακά ή διαδικτυακά) ή με απευθείας επικοινωνία με ειδικούς του θεματικού πεδίου, μπορεί να το καταφέρει. Οι όροι **δεν μεταφράζονται** αλλά **αποδίδονται**, στο μετάφρασμα, με τους **ισοδύναμους όρους** της γλώσσας στόχου.

Στη θεματική ενότητα «Ορολογία και Μετάφραση» είχαμε πέντε ανακοινώσεις:

- *Ορολογία και θεωρία της μετάφρασης: Μια λειτουργική-πραγματολογική προσέγγιση.* Στόχος της ανακοίνωσης αυτής ήταν να δείξει ότι, σε λειτουργικό-πραγματολογικό πλαίσιο, κατά τη μετάφραση, οι όροι δεν μπορούν να αποδοθούν απομονωμένοι από την επικοινωνιακή τους λειτουργία, αλλά ως «λεξήματα εν λειτουργία». Ως *λειτουργία* δε (σύμφωνα με την ανακοίνωση) ορίζεται το σκοπούμενο αποτέλεσμα από συγκεκριμένη ομάδα αναγνωστών σε συγκεκριμένη περίπτωση και όχι το πραγματικό αποτέλεσμα από όλων των ειδών τους αναγνώστες σε όλων των ειδών τις περιστάσεις. Στο πλαίσιο αυτό, η μετάφραση αντιμετωπίζεται ως διαγλωσσική, προσανατολισμένη στην ομάδα-στόχο αναπαραγωγή ενός κειμένου σε ένα συγκεκριμένο κειμενικό είδος. [Ερευνητής: **Sigmund Kvam**].
- *Μεταφράζοντας τη δυτική ορολογία στην Ιαπωνική γλώσσα – Από τα ιδεογράμματα στην Κατακάνα.* Η ανακοίνωση ασχολήθηκε και φώτισε τη σχέση μεταξύ ορολογίας και μετάφρασης στην Ιαπωνική γλώσσα και γενικότερα στην Ιαπωνία, ανασκοπώντας τις ιστορικές αλλαγές αυτής καθαυτής της μεταφραστικής διαδικασίας δυτικών όρων και παρέχοντας στοιχεία για την αντιμετώπιση της ιαπωνικής «διγλωσσίας» (μεταξύ της κλασικής γλώσσας Kanji, που βασίζεται στις έννοιες, και της νεότερης γλώσσας Katakana που υιοθετεί τους ξένους όρους με φωνητική μεταγραφή). [Ερευνητής: **Keisuke Kasuya, Μαίρη Κοβάνη**].
- *Ο ρόλος των μεταφραστικών οδηγιών στη διαμόρφωση της ειδικής ορολογίας.* Στην ανακοίνωση τονίστηκε η σπουδαιότητα των μεταφραστικών οδηγιών, ως μιας από τις τρεις διαστάσεις της λειτουργικής προσέγγισης της μετάφρασης, καθώς και οι ιδιομορφίες της μετάφρασης των ειδικών κειμένων προς μια «μικρή» γλώσσα όπως είναι τα ελληνικά και προτάθηκε ο «εμπλουτισμός του περιεχομένου των μεταφραστικών οδηγιών με πληροφορίες ή υποδείξεις που θα διευκολύνουν τις επιλογές του μεταφραστή μεταξύ διπλών ή πολλαπλών συνώνυμων όρων και θα συνδράμουν, έστω και εμμέσως, τις απόπειρες ορολογικής τυποποίησης». [Ερευνητής: **Παναγιώτης Ι. Κελάνδριος**].
- *Η ανάγκη της λειτουργικής προσέγγισης στη μετάφραση ειδικών κειμένων.* Στην ανακοίνωση τονίζεται ότι οι λειτουργικές προσεγγίσεις βοηθούν τον μεταφραστή ειδικών κειμένων να αντεπεξέλθει στα πολλά προβλήματα που αντιμετωπίζει κατά τη μετάφραση τέτοιων κειμένων. Συγκεκριμένα, αναδεικνύουν τη σημασία παραμέτρων όπως π.χ. η (δια)κειμενική ανάλυση στοιχείων των κειμενικών και επικοινωνιακών συμβάσεων δύο γλωσσών και πολιτισμών και οι ενδοκειμενικοί παράγοντες που αφορούν το λεξιλόγιο, τη σύνταξη και, γενικώς, τη συνολική δομή του ζεύγους γλωσσών. Τόσο σε επίπεδο μικροδομής όσο και μακροδομής, οι λειτουργικές προσεγγίσεις πληρούν το χρέος τους απέναντι στο προς μετάφραση κείμενο, πάντα με γνώμονα την εξυπηρέτηση του σκοπού της μετάφρασης. [Ερευνήτρια: **Αναστασία Παριανού**].

- *Η μετάφραση σαν σταθμός στη διαδρομή των νομοθετικού χαρακτήρα κοινοτικών σιδηροδρομικών κειμένων.* Μεσα από τη διαδρομή και τις διαδικασίες που ακολουθούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τη μετάφραση των νομοθετικών και κανονιστικών κειμένων και ειδικότερα εκείνων που αφορούν το σιδηρόδρομο, η ανακοίνωση επισήμανε τα προβλήματα της πολυπλοκότητας της διαδικασίας μετάφρασης και της απουσίας ενιαίας ελληνικής σιδηροδρομικής ορολογίας ως γενεσιουργά αίτια ορολογικής πολυμορφίας και ασυνέπειας με αρνητική επίπτωση στην ποιότητα των μεταφράσεων. Αναφέρθηκαν προτάσεις αλλά και οι πρωτοβουλίες βελτίωσης και εναρμόνισης των όρων στην ΕΕ καθώς και η προωθούμενη πρόταση του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών για συνεργασία με τη μεταφραστική υπηρεσία της ΕΕ στον τομέα της σιδηροδρομικής ορολογίας. [Ερευνητές: **Μ. Καλλέργης, Ε. Μποβιάτση**].

ΕΡΩΤΗΣΗ 13

Τι εξετάστηκε στο πλαίσιο της τελευταίας θεματικής ενότητας «Δραστηριότητα φορέων και οργάνων Ορολογίας»;

Απάντηση

Στην θεματική ενότητα «Δραστηριότητα φορέων και οργάνων Ορολογίας» παρουσιάστηκαν τρεις ανακοινώσεις:

- *Προς μία γλωσσική παγκόσμια τάξη.* Στην ΕΕ, η πολυγλωσσία έχει γίνει πολιτική προτεραιότητα, όλες οι γλώσσες είναι σημαντικές. Εν τούτοις, στην πράξη παρατηρείται συνεχής προώθηση της αγγλικής στην καθημερινή ζωή, ακόμη και στην ΕΕ. Το να ζει κανείς με πολλές γλώσσες σε έναν ηπειρωτικό οργανισμό όπως είναι η ΕΕ, ή σε έναν ευρύτερο παγκόσμιο περίγυρο, δεν είναι κάτι προφανές. Οι πολιτικοί και οι «πολίτες» που είναι συνηθισμένοι να ζουν μέσα σε ένα κράτος με μία εθνική γλώσσα πρέπει να προσαρμοστούν, ψυχολογικά και πρακτικά. Για τούτο το πρόβλημα, η ανακοίνωση επισημαίνει ότι ο κόσμος πρέπει να βρει λύσεις. Υπάρχει ανάγκη για μια νέα γλωσσική παγκόσμια τάξη, με νέους «κανόνες του παιχνιδιού». Καμία γλώσσα δεν υπερτερεί έναντι των άλλων γλωσσών. Οι γλώσσες που δεν είναι εξοπλισμένες έτσι ώστε να αντιμετωπίζουν την πολυπλοκότητα της σημερινής πραγματικότητας πρέπει να εμπλουτιστούν και να προσαρμοστούν, έστω και αν χρησιμοποιείται μια γλώσσα-οχημα όπως τα αγγλικά, αυτή δεν πρέπει να υποκαταστήσει τις μητρικές γλώσσες των λαών. [Ερευνητής: **Jan Roukens**].
- *Βασικές αρχές για την εκπόνηση πολιτικών στον τομέα της ορολογίας.* Η ανακοίνωση εστίαστηκε στις ενέργειες, σχετικά με τον ορολογικό σχεδιασμό, της UNESCO (Οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών για την Παιδεία, την Επιστήμη και τον Πολιτισμό), η οποία εξέδωσε εγχειρίδιο με τίτλο «Βασικές αρχές για την εκπόνηση πολιτικών στον τομέα της ορολογίας» για όλες τις γλωσσικές κοινότητες. Βάσει του εγχειριδίου αυτού η ανακοίνωση αναφέρθηκε στα απαραίτητα στάδια για το σχεδιασμό, την εκπόνηση και την εφαρμογή μιας πολιτικής στον τομέα της ορολογίας. [Ερευνήτρια: **Χριστίνα Διπλάρη**].
- *Η ορολογία της Ε.Ε. στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους: Επικοινωνιακοί στόχοι και ορολογικές επιλογές.* Η ανακοίνωση περιέγραψε τις προσπάθειες της Διεύθυνσης Προγραμματισμού και Ελέγχων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους για υιοθέτηση και εναρμόνιση της ορολογίας που χρησιμοποιείται από τα όργανα της Ε.Ε., όπως και τις προσπάθειες καθιέρωσης κάποιων όρων που θα διευκολύνουν το έργο της και θα καταστήσουν σαφείς τις θέσεις της Ελλάδας στους Ευρωπαίους εταίρους της. Παρουσίασε, επίσης, προβληματισμούς που άπτονται της γλωσσικής ορθότητας και οικονομίας και της ορολογικής αβεβαιότητας, όπως διερευνώνται και προκύπτουν μέσα από δίγλωσσα σώματα κειμένων. [Ερευνήτρια: **Αγγελική Καραστέργιου**].

ΕΡΩΤΗΣΗ 14

Η ανοικτή συζήτηση «Αρχές της Ορολογίας – Προσαρμογή των Διεθνών Προτύπων για την ελληνική γλώσσα», με την οποία έκλεισε το Συνέδριο, τι θέματα κάλυψε; Εκτός από τους συνομιλητές είχε συμμετοχή ικανοποιητική και το ακροατήριο;

Απάντηση

Κατά την ανοικτή συζήτηση παρουσιάστηκε το έργο της Επιτροπής Τυποποίησης ΤΕΕ-ΕΛΟΤ/ΤΕ21 «Αρχές της Ορολογίας» και ιδιαίτερα τα προσφάτως εκδοθέντα πρότυπα ΕΛΟΤ 561.1 και ΕΛΟΤ 561.2 και το υπό επεξεργασία πρότυπο ΕΛΟΤ 402. Τη συζήτηση διηύθυνε η καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Κύπρου κα **Μαριάννα Κατσογιάννου** (παρατηρήτρια της ΤΕ21), ενώ στη λογομύγυρη συμμετείχαν η συντονίστρια της ΤΕ21 κα **Κατερίνα Τοράκη** και τα μέλη της κκ. **Κώστας Βαλεοντής** και **Γιάννης Σαριδάκης** καθώς και η εκπρόσωπος της επιτροπής ΤΕ22 «Τεκμηρίωση» κα **Στέλλα Χατζημαρή**.

Στην αρχή έγιναν από τους συνομιλητές οι εισηγήσεις:

- **Η επιτροπή ΤΕ21 και το έργο της.** Ιστορικό – Φορείς που εκπροσωπούσαν αρχικά στην ΤΕ21 – Πρότυπα που έχουν παραχθεί στην πρώτη φάση λειτουργίας της – Διοργάνωση του Δημέρου «Τυποποίηση Ορολογίας», 11-12 Νοεμβρίου 1991 – Ανασυγκρότηση της ΤΕ21 (2005) – Πρότυπα που έχουν παραχθεί ή είναι στο πρόγραμμα στη δεύτερη φάση λειτουργίας – Διοργάνωση από ΤΕΕ-ΕΛΕΤΟ εσπερίδας στη μνήμη Βασίλη Φιλίππου – Η επιτροπή TC37 του ISO, οι υποεπιτροπές της και τα πρότυπα του προγράμματός της – Μελλοντικός ρόλος της ΤΕ21. [Συνομιλήτρια: **Κατερίνα Τοράκη, συντονίστρια της ΤΕ21**].
- **Τα νέα πρότυπα ΕΛΟΤ 561 και ΕΛΟΤ 402.** Αναδρομή από τη Διεθνή Σύσταση ISO/R 1087:1969 στα Διεθνή Πρότυπα ISO 1087-1:2000 και ISO 1087-2:2000 και από τη Διεθνή Σύσταση ISO/R 704:1969 στο Διεθνές Πρότυπο ISO 704:2000 – Σύνομη παρουσίαση του περιεχομένου του ΕΛΟΤ 561.1 και του ΕΛΟΤ 561.2 με παραδείγματα εννοιολογικών μερισμάτων με ορισμένους βασικούς ελληνικούς όρους – Σύνομη παρουσίαση του περιεχομένου του ΕΛΟΤ 402 Έκδοση 2 – Σύνομη των βασικών αρχών για την ελληνική γλώσσα. Αρχές σχηματισμού όρων (*διαφάνεια, συνέπεια, γλωσσική καταλληλότητα, γλωσσική οικονομία, παραγωγικότητα και συνθετικότητα, γλωσσική ορθότητα, γλωσσική εντοπιότητα*) – Ο βασικός ρόλος των προτύπων αυτών στην οροδοσία/ονοματοδοσία και η ανάγκη ευρείας διάδοσής τους. [Συνομιλητής: **Κώστας Βαλεοντής, εκπρόσωπος της ΕΛΕΤΟ και εισηγητής στην ΤΕ21**].
- **Τυποποίηση ορολογίας και ΕΛΟΤ.** Τυποποίηση Ορολογίας – Προϊόντα – Επικοινωνία και Τυποποίηση Ορολογίας – Ορολογική εργασία – Εννοιότυπος (βάση ορολογικών δεδομένων) ΕΛΟΤ. [Συνομιλητής: **Γιάννης Σαριδάκης, εκπρόσωπος του ΕΛΟΤ στην ΤΕ21**].
- **Εμπειρία από την εφαρμογή των αρχών της Ορολογίας στην τεκμηρίωση.** Δραστηριότητες της ΤΕ 22 – Ζητήματα γλώσσας και ορολογίας που προκύπτουν κατά την επεξεργασία των ελληνικών προτύπων τεκμηρίωσης – Η αναγκαιότητα εφαρμογής αρχών Ορολογίας στο έργο της τεκμηρίωσης-πληροφόρησης – Επισημάνσεις και προτάσεις. [Συνομιλήτρια: **Στέλλα Χατζημαρή, εκπρόσωπος της επιτροπής ΤΕ22 «Τεκμηρίωση»**].

Στη συνέχεια, έγινε συζήτηση με το ακροατήριο. Η επιτυχία της συζήτησης εξασφαλίστηκε από το ζωηρό ενδιαφέρον και την ενεργό συμμετοχή σημαντικού αριθμού συνέδρων οι οποίοι απηύθυναν πολλές ερωτήσεις στους συνομιλητές και έμειναν ως το τέλος της συζήτησης, που σήμανε και τη λήξη ενός ακόμα επιτυχημένου συνεδρίου Ορολογίας, του 6^{ου} Συνεδρίου «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία».

ΕΡΩΤΗΣΗ 15

Με δυο λόγια τι θα μπορούσε να λεχθεί για το 6^ο Συνέδριο «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία»;

Απάντηση

Το 6^ο Συνέδριο «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία», σφραγίζοντας με επιτυχία τη δεκαετία από το 1^ο Συνέδριο (1997), έδειξε ότι η ανά διετία συνεδριακή κινητοποίηση της ΕΛΕΤΟ και των συνδιοργανωτών έγινε πλέον θεσμός που κρατά ζωηρό το ενδιαφέρον των επιστημόνων της Ορολογίας αλλά και των επιστημόνων πολλών άλλων κλάδων, οι οποίοι δραστηριοποιούνται ή ενδιαφέρονται για την ορολογία τους. Μέσα στο 2008 θα δοθεί η σκυτάλη της διοργάνωσης στην Οργανωτική Επιτροπή του 7^{ου} Συνεδρίου «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία» που θα πραγματοποιηθεί το 2009.

Σημείωση – Το κείμενο αυτό σε πληρέστερη μορφή θα τοποθετηθεί στην ιστοσελίδα του 6^{ου} Συνεδρίου <http://www.eleto.gr/gr/Conference06.htm>

K.B.

Συνέδρια/Συμπόσια/Σεμινάρια σχετικά με Ορολογία (Διαρκής Πίνακας του «Ο»)

Σε κάθε φύλλο του «Ο» ο Πίνακας Συνεδρίων/Συμποσίων/Σεμιναρίων που δημοσιεύεται περιλαμβάνει εκδηλώσεις που έχουν σχέση με Ορολογία και πρόκειται να διεξαχθούν στο άμεσο μέλλον, ή έχουν πρόσφατα διεξαχθεί. Η πληροφόρηση του «Ο» για τις εκδηλώσεις αυτές προέρχεται κυρίως από τη συχνή ηλεκτρονική ενημέρωση της ΕΛΕΤΟ από το **Infoterm (Διεθνές Κέντρο Πληροφοριών για την Ορολογία: <http://linux.infoterm.org/>)**, και από την ΕΑFT (Ευρωπαϊκή Ένωση Ορολογίας: www.eaft-aet.net), των οποίων η ΕΛΕΤΟ είναι μέλος.

Ο παρακάτω κατάλογος υπάρχει και συνεχίζεται – με αντίστροφη σειρά – και στον ιστότοπο της ΕΛΕΤΟ, στα «Ορολογικά νέα».

1. Διεθνές Σεμινάριο «Τα εργαλεία υποστήριξης της μετάφρασης» (Les outils d'aide à la traduction) – Φεβρουάριος 2008, Βουκουρέστι (Ρουμανία). Πληροφορίες: http://dttil.unilat.org/seminar_bucuresti_2008/appeal_fr.htm
2. ΤΚΕ 2008 – 8^ο Διεθνές Συνέδριο Ορολογία και γνωσιολογική – Διαχείριση οντολογιών και λεξικών πόρων (8th International conference on Terminology and Knowledge Engineering – Managing Ontologies and Lexical Resources) (http://uk.cbs.dk/forskning_viden/konferencer/tke2008)
3. XI Ιβηροαμερικανικό Συμπόσιο Ορολογίας (RITerm 2008): "La terminología en el tercer milenio: hacia la adopción de buenas prácticas terminológicas" (Η Ορολογία και η τρίτη χιλιετία: προς την υιοθέτηση καλών ορολογικών πρακτικών), Lima (Perú), 13-16 Οκτωβρίου 2008: http://www.riterm.net/article.php?id_article=431
4. Εθνική σύγκληση της Ιταλικής Ένωσης Ορολογίας (Convegno nazionale dell'Associazione Italiana per la Terminologia) στις 5-7 Ιουνίου 2008 στο Πανεπιστήμιο της Καλαβρίας (Università della Calabria, Mail labdoc@unical.it)
5. 1η πρόσκληση για ανακοινώσεις του Συνεδρίου «Εκπαίδευση στην πολυγλωσσική και πολυμεσική επικοινωνία», Πανεπιστήμιο του Κεμπέκ, 2008 (Premier appel à communications – Colloque Formation à la communication multilingue et multimédia, 2008, Université du Québec en Outaouais – INFO: Blum@uqo.ca)

K.B.

Για τη Ζωή...

Σ' αυτήν εδώ τη θέση επρόκειτο να γραφτεί το τελευταίο «κομμάτι» της αείμνηστης **Ζωής Ξανάκη-Βαρλά**, σχετικά με την πρόθεση «μετά», το οποίο θα περιληφθεί στο επόμενο φύλλο, δυστυχώς, πλέον, μετά τον αναπάντεχο θάνατό της. Εδώ θα αφιερώσουμε λίγα λόγια για την ίδια τη Ζωή.

Η ανάλυση της σημερινής χρήσης των «προθέσεων», με την οποία είχε ασχοληθεί πρόσφατα η Ζωή σε σειρά φύλλων του «Ο», ήταν μέρος του γενικότερου ενδιαφέροντός της για την «εμβάθυνση» στη σημασία των λέξεων της ελληνικής γλώσσας, για την οποία και άλλες φορές παλαιότερα είχε γράψει στο «Ο» και μια από τις εκδηλώσεις της αγάπης της για την ελληνική γλώσσα.

Η μεγάλη αγάπη της Ζωής για την ελληνική γλώσσα και το ενδιαφέρον της για την ετυμολογία ξεκίνησαν – όπως μας έλεγε η ίδια – από τα προσχολικά της χρόνια στην Πόλη όπου ζούσε η οικογένειά της. Της είχε κεντρίσει το ενδιαφέρον και είχε εξασκηθεί σε μεγάλο βαθμό στο να αναγνωρίζει τις τουρκικές λέξεις που είχαν ελληνική προέλευση. Πήγαινε, κάθε τόσο, στη μητέρα της και της έλεγε: «Άκουσα αυτό (την τάδε τουρκική λέξη) μήπως είναι εκείνο (η δείνα λέξη στα ελληνικά);» και τις περισσότερες φορές είχε δίκιο...

Μια άλλη ευαισθησία της Ζωής ήταν το πάθος της για την *ορθότητα* και ιδιαίτερα για τη σωστή προφορική ελληνική γλώσσα τόσο από πλευράς γραμματικής και συντακτικής ορθότητας όσο και από πλευράς φωνολογικής ορθότητας, *ορθοφωνίας*, που είναι – σήμερα περισσότερο από ποτέ – η εντελώς παραμελημένη διάσταση της ελληνικής γλώσσας. Χαίρονταν για τη μουσικότητα του ελληνικού προφορικού λόγου και εκδήλωνε συνεχώς τη λύπη της για την προοδευτική εξαφάνιση της μουσικότητας αυτής όταν άκουγε καθημερινά τα απορρινωκοποιημένα δίψφα (γκ, μπ, ντ, τζ) των *φωνολογικά απαίδευτων* εκφωνητών των ΜΜΕ: Για τη Ζωή, ένας *άγγελος* (φωνολογικά ορθό: *άηγγελος*) απορρινωκοποιημένος (δηλαδή: *άγγελος*) έχανε πολλή από την αίγλη του και μια *αγκαλιά* (φωνολογικά ορθό: *αηγαλιά*) απορρινωκοποιημένη (δηλαδή: *αγαλιά*) έχανε πολλή από τη ζεστασιά της, όπως και μια *εκπομπή*

(φωνολογικά ορθό: εκπομπή) απορρινωποιημένη (δηλαδή: εκποβή) έχανε όλον τον κυματισμό της, την ακτινοβολία της...

Η Ζωή ήρθε κοντά μας από την πρώτη στιγμή της δημιουργίας της ΕΛΕΤΟ, ως άνθρωπος απλός που νοιαζόταν για την ελληνική γλώσσα, ως επιστήμονας (χημικός, διευθύντρια του Γενικού Χημείου του Κράτους) που ενδιαφερόταν για την ειδική γλώσσα του θεματικού πεδίου της και την ανάπτυξή της, ως άνθρωπος της τυποποίησης και της Ορολογίας (εκπρόσωπος της επιτροπής ΕΛΟΤ-ΤΕΕ/ΤΕ21 «Αρχές της τεχνικής ορολογίας» στο ΓΕΣΥ) που ενδιαφερόταν για την επιστημονική και διεπιστημονική εφαρμογή των αρχών της Ορολογίας.

Ήταν μέλος σε όλα τα διοικητικά συμβούλια της ΕΛΕΤΟ, εκτός από το σημερινό για το οποίο δεν είχε θέσει υποψηφιότητα. Αλλά και στις εργασίες του τρέχοντος ΔΣ και του ΓΕΣΥ, αν και δεν είχε την τυπική υποχρέωση, συχνά συμμετείχε ένθερμα και συνέβαλε με όλες τις δυνάμεις της. Με τα «αρθράκια» της στο «Ο», έδινε τακτικά το «παρών» καλύπτοντας μικρές, ίσως, αλλά κάθε άλλο παρά ασήμαντες «πτυχές» της ελληνική γλώσσας.

Ζωή όσο ζούμε θα σε θυμούμαστε με την αγάπη και ζεστασιά που μας ενέπνεε...

K.B.

Μια προσφώνηση που γράφτηκε αλλά δεν πραγματοποιήθηκε

Δημοσιεύουμε εδώ (και θα τοποθετήσουμε και στην ιστοσελίδα του 6^{ου} Συνεδρίου μαζί με το ελληνικό μετάφρασμά του) τον χειρισμό που επρόκειτο να απευθύνει η πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης Ορολογίας (EAFI) κα **Fidelma Ní Ghallchobhair** (Φιντέλμα Νι Γκάλχορ) κατά την εναρκτήρια συνεδρία του 6^{ου} Συνεδρίου, αλλά δεν μπόρεσε να το κάνει λόγω καθυστέρησης του αεροπλάνου της στη Ρώμη.

Good evening, Ladies and Gentlemen,

It is a great privilege for me to address you this evening and to attend your 6th conference, "Hellenic Language and Terminology", and I would like to sincerely thank ELET0 for inviting me. It is somewhat awe-inspiring to visit a language community with such an ancient and prestigious history, the cradle of one of the earliest attested Indo-European languages and the medium for such a highly developed intellectual catchment area. Those of us working in the field of terminology cannot but be conscious of the contribution made by Greek to LSP (or Language for Special Purposes) domains in all contemporary European languages. This is all the more impressive given that we use different alphabets, and it might be expected that our languages and word patterns would differ profoundly in other ways. Happily, this is not the case. Through the medium of Latin, contemporary European languages have inherited a legacy from ancient Greek in the form of linguistic building blocks for scientific and technical language.

As a lover of words – should that be logophile? – I bemoan the fact that Greek and Latin are no longer core subjects in educational systems across Europe. In my country, Greek was reserved for boys for some reason while Latin was available to all, so I'm afraid I did not experience Greek directly as a student. However, in my work over the past 17 years as a terminologist I've learned the importance of identifying and becoming familiar with Greek roots and word segments.

The European Association for Terminology, founded in Denmark in 1996, aims to build bridges through enabling cooperation among the terminology communities of European languages and sharing knowledge and experience.

Every language community has its own unique set of circumstances. On the other hand, terminology is a key component common to all languages. Our circumstances and approaches may vary but our aims are identical – coherent effective communication in specialized domains.

To work in this field is to be passionate about language and meaning. When we are thus motivated to achieve high standards of communication in our individual languages, we need to become aware of the need for coherent strategies, for drawing up plans to realise our mission. However, it appears that this kind of work is often carried out in a piecemeal way and, rather like working on a jigsaw puzzle, it is not always easy to see the big picture. Language development, of course, is not scientific – language is more like water, it flows wherever it can. But terminology is a more formal level of language, and tends to be somewhat more orderly. It is our responsibility to identify, maintain and develop the inherent

order of specialized language and to leave the results of our labour as a legacy to our language communities. Perhaps this is why we are passionate about words. Thank you again for inviting me, and thank you for your attention.

Fidelma Ní Ghallchobhair, EAFI's President

Στη ΓΩΝΙΑ ΤΟΥ ΓΕΣΥ¹ έλα κι εσύ

Μερικοί όροι από το πεδίο της λογιστικής

Με αφορμή ένα ερώτημα από τον κ. Γ. Παλιάτσο, φοιτητή λογιστικής, σχετικά με τον όρο «**λογιστική προτυποποίηση**», εξετάστηκε μια ομάδα σχετικών εννοιών και των αντίστοιχων αγγλικών όρων και προτάθηκαν ισοδύναμες ελληνικές αποδόσεις.

Καταρχάς, διευκρινίστηκε ότι ο παλαιός ελληνικός όρος «**προτυποποίηση**», που απέδιδε τον αγγλικό όρο **standardization** και τον γαλλικό όρο **normalisation**, έχει επίσημα αντικατασταθεί με τον όρο «**τυποποίηση**» (εφόσον ο ένας και μοναδικός ελληνικός φορέας που θεσπίστηκε από το κράτος και έχει την ευθύνη της **ελληνικής «τυποποίησης»** δηλαδή της σύνταξης και διάθεσης «**εθνικών προτύπων**» (**national standards**) στην Ελλάδα είναι ο Ελληνικός Οργανισμός **Τυποποίησης** (ΕΛΟΤ)). Επομένως, από τους δύο όρους **προτυποποίηση** και **τυποποίηση**, ο επίσημος, διαδεδομένος και προτιμώμενος όρος, είναι ο δεύτερος.

Ο παρακάτω πίνακας περιέχει μια ομάδα αγγλικών όρων και ονομάτων και προτεινόμενους αντίστοιχους ελληνικούς όρους.

accounting standard	λογιστικό πρότυπο
International Accounting Standard (IAS)	Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο (IAS)
accounting standardization	λογιστική τυποποίηση
national accounting standardization	εθνική λογιστική τυποποίηση
international accounting standardization	διεθνής λογιστική τυποποίηση
European accounting standardization	ευρωπαϊκή λογιστική τυποποίηση
financial accounting standardization	χρηματοοικονομική λογιστική τυποποίηση
International Financial Reporting Standard (IFRS)	Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης
International Accounting Standards Committee (IASC)	Διεθνής Επιτροπή Λογιστικών Προτύπων
International Accounting Standards Board (IASB)	Διεθνές Συμβούλιο Λογιστικών Προτύπων

K.B.

«ΟΡΟΓΡΑΜΜΑ»

Το «Ορόγραμμα» είναι διμηνιαία έκδοση της Ελληνικής Εταιρείας Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ) για την αλληλοενημέρωση των μελών της και ευρύτερου κύκλου αποδεκτών για θέματα της Ελληνικής Γλώσσας και Ορολογίας.

Ιδιοκτήτης: Ελληνική Εταιρεία Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ)

Εκδότης: Κ. Ε. Βαλεοντής, Πρόεδρος της ΕΛΕΤΟ

Σύνταξη: Κ. Βαλεοντής, Θ. Βαμβάκος, Κ. Ζερίτη, Μ. Καρδούλη, Α. Λάμπρου-Γκόνου, Ε. Λουπάκη, Ε. Μάντζαρη, Α. Νικολάκη, Δ. Παναγιωτάκος, Π. Πούγγουρας.

Εκδοτική Ομάδα: Κ. Βαλεοντής, Θ. Βαμβάκος, Α. Νικολάκη, Κ. Ζερίτη, Τ. Βαλεοντή

Τηλέφωνα: 6974321009, 210-8662069

Τηλεομιότυπο: 210-8068299

ΗΛ-Ταχυδρομείο: valeonti@otenet.gr

Ιστότοπος (όλα τα φύλλα): <http://sfr.ee.teiath.gr/elet0.htm>

Γίνονται δεκτές συνεργασίες. Απαραίτητες προϋποθέσεις τα κείμενα να είναι σε επεξεργάσιμη ηλεκτρονική μορφή, σύντομα και έτοιμα για δημοσίευση δίχως να απαιτείται παραπέρα επεξεργασία.

Τα δημοσιεύματα που προσυπογράφονται με αρχικά απηχούν τις προσωπικές απόψεις του/της συντάκτη/συντάκτριάς τους, το πλήρες όνομα του/της οποίου/οποίας είναι στη διάθεση της Σύνταξης. Η Σύνταξη του «Ο» συνήθως δεν παρεμβαίνει, ούτε σχολιάζει.

Επιτρέπεται ελεύθερα η αναδημοσίευση ή η αναπαραγωγή ολόκληρου ή μέρους του «Ο» με μόνη υποχρέωση την αναφορά της πηγής.

¹ ΓΕΣΥ: Γενικό Επιστημονικό Συμβούλιο της ΕΛΕΤΟ